

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 522/2023
19.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, Огранак „Електродистрибуција Лесковац“, кога заступа Милан Петровић адвокат из ..., против туженог Града Ниша, кога заступа Правобранилаштво града Ниша, због стицања без основа, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Нишу и Вишег суда у Нишу, на седници одржаној 19.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За суђење у овој парници стварно је надлежан Виши суд у Нишу.

Образложење

Виши суд у Нишу обратио се Врховном суду, дописом П 238/2023 од 28.09.2023. године, ради решавања сукоба стварне надлежности са Привредним судом у Нишу, сматрајући да је тај суд стварно надлежан за поступање у овом поступку.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23), у вези с чланом 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), Врховни суд је оценио да је у овом поступку стварно надлежан Виши суд у Нишу.

Према стању у списима, тужилац је 21.07.2023. године поднео Привредном суду у Нишу тужбу којом је захтевао исплату износа од 9.690.967,68 динара са законском затезном каматом, који је тужени од њега наплатио на име накнаде за коришћење јавних површина на основу управног решења које је касније поништено. Привредни суд у Нишу се огласио стварно ненадлежним за поступање у овој парници и по правноснажности решења списе предмета доставио Вишем суду у Нишу, као стварно и месно надлежном суду (решење П 449/2023 од 28.07.2023. године). Навео је да се не ради о спору који је настао из обављања делатности привредног субјекта овде тужиоца, већ да је предмет спора враћање стеченог без основа на име наплаћене локалне комуналне таксе, по основу решења које је поништено у управном поступку. Виши суд у Нишу није прихватио своју стварну надлежност, јер се потраживање тужиоца односи

на враћање неосновано стечене накнаде за коришћење простора на јавним површинама и постављање бандера и самостојећих ормана са опремом за комуналне инсталације које је тужилац, као привредни субјекат, поставио у вршењу своје привредне делатности и у вези с том привредном делатношћу платио накнаду по касније поништеном решењу.

Законом о уређењу судова прописано је да привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и када је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства (члан 27. став 1. тачка 1) и да виши суд у првом степену суди у грађанскоправном спору ако вредност предмета спора омогућава изјављивање ревизије (члан 25. став 1. тачка 7).

Према цитираној законској одредби, привредни судови су стварно надлежни да суде у споровима између привредних субјеката без обзира на правну природу спора, што значи да када се ради о привредним субјектима, за стварну надлежност привредног суда довољно је да је испуњен субјективни критеријум. Тек уколико се ради о спору између привредних субјеката и других правних лица, за стварну надлежност привредног суда неопходно је да је испуњен и објективни критеријум, односно да се ради о спору између ових лица насталом у обављању привредне делатности. У споровима у коме су обе странке друга правна лица, за суђење је стварно надлежан суд опште надлежности без обзира на правну природу спора.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о парничном поступку између правних лица, у коме тужилац има својство привредног субјекта, а тужени то својство нема, није испуњен субјективни критеријум за заснивање надлежности привредног суда. Конкретан спор није настао у обављању привредне делатности тужиоца као привредног субјекта, већ је предмет тужбеног захтева повраћај износа локалне комуналне таксе наплаћеног од тужиоца по основу решења туженог које је касније поништено у управном спору, због чега није испуњен ни објективни критеријум за заснивање надлежности привредног суда.

С обзиром на изложено, Врховни суд је решио настали сукоб надлежности као у изреци, на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић